

No : 2020-93

Tarih : 17 Ağustos 2020

Konu : Ağustos Ayı İlk Yarı Özet Mali/Vergisel Düzenlemeler ve Hatırlatmalar

Ağustos ayında gerçekleşen mali konuları ilk yarı özeti olarak aşağıda bilginize sunarız. Ayın tamamı için de Eylül başında hem Türkçe hem İngilizce olarak sizleri bilgilendiriyor olacağız.

Ayrıca salgının durgunlaşma aşamasında iş dünyasına, çalışanlara ve tüm kesimlere destek amacıyla elde ettiğimiz bilgileri spesifik konu bazında web sayfamızdan izleyebilirsiniz.

Şimdi gelişmelere ana konu başlıkları itibariyle bakalım: Kolay okunabilmesi ve takibi için bülteni Vergi & SGK, teşvik & Ar-Ge, Para & Finans, Dış Ticaret & Gümrük, Ertelemeler & Kolaylaştırıcı Mevzuat ve Diğer Mevzuat olarak tasnif ediyoruz.

Vergi ve SGK

- **Mücbir sebep sona erdiği için KDV tevkifatı uygulamasına devam edilecektir.**
  - KDV’de şartları uyan mükellefler için uygulanan mücbir sebep 01.07.2020 tarihi itibariyle sona erdiğinden, bu tarih itibariyle mükelleflerin gerekli hallerde kısmi tevkifata tabi işlemler üzerinden KDV tevkifatı yapma yükümlülüğü yeniden başlamıştır. Tevkifata tabi işlemlerin olup olmadığını kontrol etmek için KDV Uygulama Genel Tebliğine veya bizlere başvurabilirsiniz.
  - Dolayısıyla, mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflerin kısmi KDV tevkifatına tabi mal ve hizmet alımlarında, bu mükellefler adına düzenlenecek faturaların 01.07.2020 tarihinden itibaren KDV tevkifatlı olarak düzenlenmesi gerekmektedir.
- **30.07.2020 Tarihli 2813 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile bazı kiralama işlemlerinde stopaj oranları yıl sonuna kadar yarı yarıya azaltılmıştır.**
  - Buna göre Gelir Vergisi Kanununun (GVK) 70 inci maddesinde yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden %10, vakıflar (mazbut vakıflar hariç) ve derneklere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden %10, yabancı devletlere, yabancı kamu idare ve kuruluşları ile uluslararası kuruluşlara ait diplomatik statüsü bulunmayan gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden %10 ve kooperatiflere ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden %10 stopaj yapılacaktır.
  - Yılın sonuna kadar yapılacak düşük oranlı stopaj uygulaması stopajın nihai vergileme olduğu hallerde vergi yükünün hafifletilmesini sağlayacaktır.
  - Uygulanacak oran açısından sözleşmenin tarihine değil, nakden veya hesaben ödemeye bakılacaktır. Nakden ve hesaben yapılan ödemelerden stopaj

yapılmakta ve taraflar arasındaki anlaşmanın net veya vergiler dahil (brüt) olarak yapılmasında farklı durumlar ortaya çıkabilmektedir. Bu açıdan sözleşmelerin revizyonu, taraflar arasındaki anlaşma koşulları ve ödeme planlaması açısından takip edilmesi gereken bir konudur.

- Ağustos-Aralık 2020 döneminde uygulanmak üzere geçici olarak **bazı KDV Oranları** indirilmiştir.
  - 31 Temmuz tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile KDV oran belirleme yetkisi kullanılmıştır.
  - Kararnamede sayılan çoğunluğu emeğe dayalı bazı hizmet dallarında KDV %18 yerine %8 olarak uygulanacaktır. Ayrıca Kararnameye göre KDV oranı %8 olarak uygulanan yeme içme, tatil ve geceleme ve müze, tiyatro vb. yerlere giriş ücretlerinde ise oran %1'e indirilmiştir. Konuya ilişkin çok ayrıntılı açıklamalara [2020-88](#) sayılı bültenimizde yer vermiştik.
  - Bu uygulamaya ilişkin tereddüt edilen çok fazla husus bulunduğu için risk almamak veya doğru oranı belirlemek için bizlere danışabilirsiniz.
- **Kambiyo muamele vergisi uygulamasında yeni bir istisna düzenlemesi** tanımlanmıştır.
  - Kambiyo muamelelerinde banka ve sigorta muameleleri vergisine ilişkin 7 Ağustos 2020 tarihli ve 2020/2834 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile;
    - Gider Vergileri Kanunu'nun 33 üncü maddesinde yer alan banka ve sigorta muameleleri vergisi oranlarının tespitine ilişkin 28/8/1998 tarihli ve 98/11591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.
    - *6) Bankacılık Kanunu uyarınca finansal kuruluş faaliyeti kabul edilen faaliyetlerden en az birini yapan yurt dışında mukim kuruluşlara yapılan kambiyo satışları,*
  - Sonuç olarak, söz konusu kuruluşlara yapılan kambiyo satışlarında banka ve sigorta muameleleri vergisi oranı sıfır olarak tespit edilmiştir.
  - Anılan kambiyo muamele vergisi 7194 sayılı Kanunla 7.12.2019 tarihinden itibaren binde 1'den binde 2'ye yükseltilmiştir. Kambiyo muamelelerinde Cumhurbaşkanı vergiyi sifıra kadar indirmeye ve on katına kadar artırmaya yetkilidir. 2568 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla, 7194 sayılı Yasa ile verilen yetki kullanılmış ve kambiyo satış tutarı üzerinden alınan binde 2 vergi, %1'e çıkarılmıştır.
  - Söz konusu vergi aşağıda sayılan istisnalar haricinde döviz alırken gerçek kişiler ve firmaların alım maliyetlerini **%1 artıracak** olup, elimizdeki veya kasamızdaki dövizleri bozdururken bir vergi maliyeti söz konusu olmayacaktır. Ancak bankalar bankadan döviz çekiminde bir komisyon uygulaması başlatmış bulunmaktadır.

- Son düzenlemeyle beraber aşağıda belirtilen kambiyo işlemlerinde ise BSMV sıfır oranında uygulanacaktır:
  1. Bankalar ile yetkili müesseselerin kendi aralarında veya birbirlerine yaptıkları kambiyo satışları,
  2. Hazine ve Maliye Bakanlığına yapılan kambiyo satışları,
  3. Döviz kredisinin ödenmesine yönelik olarak, döviz kredisi kullanılan ya da kullanımına aracılık eden banka tarafından kredi borçlusuna yapılan kambiyo satışları,
  4. Sanayi sicil belgesini haiz işletmelere yapılan kambiyo satışları,
  5. İhracatçı Birliklerine üye olan ihracatçılara yapılan kambiyo satışları.
  6. Bankacılık Kanunu uyarınca finansal kuruluş faaliyeti kabul edilen faaliyetlerden en az birini yapan **yurt dışında mukim kuruluşlara** yapılan kambiyo satışları,
- **KÇÖ ve Nakdi Ücret Desteği:** Temmuz ayı kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret desteği uygulaması ile fesih yasağının uzatıldığı bir ay olmuştur. Bu konuda 30.07.2020 tarihli ve 31202 sayılı Resmi Gazete de yayınlanan yeni karar ile yeni koronavirus (covid-19) nedeniyle dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumlar kapsamında zorlayıcı sebep gerekçesiyle 30/06/2020 tarihine kadar (bu tarih de dahil) kısa çalışma başvurusunda bulunmuş olan işyerleri için kısa çalışma ödeneğinin süresi, anılan Kanunun ek 2 maddesi kapsamındaki uzatma süresi ile sınırlı kalmaksızın 29/06/2020 tarihli ve 2706 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararında belirtilen esaslar çerçevesinde ve söz konusu Karar ile uzatılan bir aylık süreden sonra başlamak üzere bir ay uzatılmıştır.
- **Akreditasyon Kullanım Ücret ve Paylarına Dair 2020-1 sayılı Tebliğ** yayımlanmıştır.
  - Buna göre, yurt içinde faaliyet gösteren akredite kuruluşlardan;
    - Akredite oldukları kapsamlarda yürüttükleri faaliyetler dolayısıyla 2020 yılında elde ettikleri brüt gelirleri toplamı yirmi bin (20.000) Türk Lirası ve altında olanlar ile akreditasyon kapsamındaki faaliyetlerden herhangi bir gelir elde etmeyenler, gelirleri ile ilgili **bildirimde bulunur**, ancak akreditasyon kullanım **ücret/payı ödemez**.
    - Akredite oldukları kapsamlarda yürüttükleri faaliyetler dolayısıyla 2020 yılı içinde elde ettikleri brüt gelirlerinin toplamı yirmi bin (20.000) Türk Lirasının üzerinde olanlar, brüt gelirlerinin toplamı üzerinden binde altı (**%0,6**) oranında hesaplanacak ücret/payı, izleyen yılın Mart ayı sonuna kadar Türk Akreditasyon Kurumunun bildireceği banka hesap numaralarına öder.
  - **Yurt dışında** faaliyet gösteren akredite kuruluşlar ise, akreditasyon kullanımı ile ilgili herhangi bir **bildirimde bulunmaz** ve kullanım ücret/payı **ödemaz**.

- Yurt içinde faaliyet gösteren kuruluşların kullanım ücret/payı ile ilgili bildirim yapmaması ya da hesaplanan ücret ve payı süresi içerisinde Türk Akreditasyon Kurumu hesaplarına yatırmaması halinde, kuruluş hakkında hem yasal takip işlemi hem de akreditasyonun askıya alınması işlemi başlatılır.
- Yurt içinde faaliyet gösteren akredite kuruluşların söz konusu bildirimlerini ispat eden mali belgeleri, **serbest muhasebeci mali müşavirler** veya **yeminli mali müşavirler** ya da 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 61 inci maddesinde sayılan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe yetkilileri tarafından imzalanıp onaylanır. İmzalı onaylı örneği e-türkak kurumsal hizmet portalına yüklenir ve ihtiyaç duyulması halinde TÜRKAĞ'a gönderilmek üzere saklanır.

Teşvik & Ar-Ge

- **Orman Köylülerine Yönelik Desteklerde** iyileştirmeler yapılmış ve salgın hastalık kredi desteklerinin ödenmesinde **mücbir sebep** olarak sayılmıştır.
  - Orman Kanunu'nun 31, 32, 33 ve 35 inci maddeleri gereğince verilenlerle, dış memleketlere ihraç edilenler hariç olmak üzere Devlet orman işletmelerinden tomruk, yarı mamul kereste ve odun dışı orman ürünü alanlardan satış bedeli üzerinden yüzde üç (%3) oranında alınacak ürün satış payından orman köylüleri kalkınma geliri olarak aktarılan %3 tutar "Cumhurbaşkanı Kararıyla belirlenen %" olarak değiştirilmiştir.
  - Yönetmelikte 8 Ağustos tarihinde yapılan düzenlemeyle, orman köylülerine kullandırılan ferdi, kooperatif ve kooperatif üst kuruluşları kredilerinden **faiz alınmaması** kararlaştırılmıştır.
  - Ayrıca, taahhüt ihlali halinde yapılacak uygulama, geri ödeme planı ve zamanında geri ödenmemesi halinde yapılacak uygulama, kredi verilme şartları, başvurunun elektronik ortamda yapılabilmesi, kredilerde öncelik sağlanacak grupların yeniden tespit edilmesi gibi birtakım düzenlemeler yapılmıştır.
  - Eklenen yeni bir fıkra ile deprem, sel, doğal afet, salgın hastalık gibi mücbir sebep hallerinde, kredi desteği verilen orman köylüleri ve kooperatiflerin kırkbeş gün içerisinde talepleri halinde, bölge müdürlüğünce tanzim edilecek raporun Genel Müdürlükçe uygun görülmesi durumunda, kredi taksitleri 1 yıla kadar faizsiz olarak ertelenebilir. Daha önce ise eklenen geçici bir madde ile Yönetmelik hükümlerine göre kredilendirilen fert ve kooperatiflerin, 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken kredi taksitleri, başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle faizsiz olarak ertelenmesine ve bu süreleri bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Tarım ve Orman Bakanı yetkili kılınmıştır.
- **Destek yönetim sistemi kullanımı Eylül ayına ertelenmiştir.**
  - Ticaret Bakanlığı bir süredir sağlamış olduğu teşvik ve desteklerin web sayfası üzerinden yürütülmesine ilişkin çalışmalar yapmaktadır. Buna göre aşağıda ayrıntıları yer alan Devlet desteklerine ilişkin olarak yetkilendirilmiş kullanıcılar

ilgili bileşenlere ilişkin işlemleri elektronik ortamda yapacaklardır.
<https://ticaret.gov.tr/destekler/destek-yonetim-sistemi-dys>

- Bu sistem mal ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri ile Dâhilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Vergi Resim Harç İstisnası ve Belgesiz İhracat Kredilerine ilişkin başvuruların ilk aşamadan sonuçlanmasına kadar tüm süreçlerinin dijital ortamda yürütüleceği sistem olarak tanımlanabilir.
  - Bakanlık 3 Aralık 2019 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 2019/7 numaralı Uygulama Tebliği ile Destek Yönetim Sistemine (DYS) ilişkin usul ve esasları belirlemiştir. Buna ilişkin ayrıntılı açıklamalar 2019/45 ve 2020/13 sayılı bültenlerimizde yer almıştır.
  - Daha öncesinde **30.06.2020** olarak ilan edilmiş olan yeni başvuruların sadece Destek Yönetim Sistemi üzerinden kabul edilmesine ilişkin düzenleme **1 Eylül 2020** olarak değiştirilmiştir. Bu tarihten itibaren iletilecek yeni başvurular sadece Destek Yönetim Sistemi üzerinden kabul edilecektir.
- **1501-Sanayi Ar-Ge ve 1507-KOBİ Ar-Ge 2020 Yılı 2. Çağrı Takvimi ve 1501 Ek Değerlendirme Kriterinde Değişiklik Yapıldı.**

- Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) ölçeğindeki kuruluşların proje esaslı araştırma - teknoloji geliştirme ve yenilikçilik faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla 01/07/2020 tarihinde açılan 1501-Sanayi Ar-Ge Destek Programı ve 1507-KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı 2020 yılı 2. Çağrı duyurularında değişiklik yapıldı.
- 1501 Çağrı Duyurusunda; Geçmişte desteklenen TÜBİTAK projelerinin ticarileşme performansı ile ilgili olarak aşağıdaki açıklama eklenmiştir. *
- * Ticarileşme performansı ek puanının değerlendirme sürecinde ağırlığı yüksek olacaktır. Başvurusu yapılan proje önerisinin hak ettiği puanı almasını sağlamak için geçmişte tamamlanmış TÜBİTAK projelerinin tamamı hakkında bilgi verilmesi ve bu projelerde elde edilen ticari kazanımların sayısal değerlerle belirtilmesi önem arz etmektedir.
- 1501 ve 1507 Çağrı duyurularının her ikisinde de Çağrı Takvimi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Çağrı Takvimi

Çağrı Açılış Takvimi: 01/07/2020

Ön Kayıt Başvurusu Son Tarihi: 28/08/2020

Çağrı Kapanış Tarihi: 15/09/2020

- **Siparişe Dayalı Ar-Ge Projeleri İçin KOBİ Destekleme Çağrısı Proje Çağrı Takvimi Uzatılmıştır.**
- TÜBİTAK, KOBİ'lerin Ar-Ge ile geliştireceği ve potansiyel müşterisi hazır olan yenilikçi ürünlerin/süreçlerin, bir Müşteri Kuruluş eşliğinde ortaya

çıkarılacağı ortaklı projelerin desteklenmesi amacıyla " Siparişe Dayalı Ar-Ge Projeleri için KOBİ Destekleme Çağrısı (Sipariş Ar-Ge - 2020)"nı duyurmuştu. Bu çağrı ile hem işbirliklerini artıracak hem de Ar-Ge destekleri için ayrılan kamu kaynaklarının daha etkin kullanımı sağlanacaktır.

- Çağrı takviminde değişiklik yapılmış olup güncel tarihler aşağıdaki gibidir;

Çağrı Takvimi

Çağrı Açılış Takvimi: 14/05/2020

Ön Kayıt Başvurusu Son Tarihi: 17/09/2020 (17:00)

Çağrı Kapanış Tarihi: 15/06/2020 – 15/09/2020 (23:59)

- **KOSGEB - KOBİGEL Destek Programı Proje Başvuruları Alınmaya Devam Etmektedir.**

- Küçük ve Orta Ölçekli Sanayiye Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ülkemizde küçük ve orta ölçekli işletmecilerin sanayideki payı ve etkisini arttırmak amacıyla hayata geçirilmiştir. KOSGEB sayesinde birçok işletme kurulmakta bununla beraber hali hazırda faaliyet gösteren işletmeler de rekabet düzeyi anlamında kendilerini sürekli olarak geliştirebilmektedir. 2020 Dönemi KOSGEB KOBİGEL Destek Programı başvuruları alınmaya devam etmektedir.
- Programın amacı ve gerekçesi: Ülkenin ulusal ve uluslararası hedefleri doğrultusunda, küçük ve orta ölçekli işletmelerin, ekonomideki paylarının ve etkinliklerinin artırılması, KOBİ'lerin rekabet güçlerinin ve sağladıkları katma değerini yükseltilmesi, amacıyla hazırlayacakları projelerin desteklenmesidir.

Destek Unsurları:

- **300.000 TL** 'ye kadar geri ödemesiz, **700.000 TL** 'ye kadar geri ödemeli olmak üzere toplam **1.000.000 TL** ye kadar , ulusal öncelikli projelerinize destek alabilirsiniz. Proje süresi en az 8 ay ve en fazla 20 aydır.
- Proje çağrısı için başvuru sistemi **17 Eylül 2020** günü saat **23:59**'da kapatılacaktır. Son başvuru tarih ve saatinden önce başvuru sahibi tarafından onaylanmayan başvurular değerlendirmeye alınmayacaktır.
- İlgili duyurunun detayları [2020-86](#) sayılı bültenimizde dikkatinize sunulmuştur.

Finans & Para

- **TCMB** tarafından yapılan Türk Lirası Likidite Yönetimine İlişkin Basın Duyurusu ile **Açık Piyasa İşlemleri çerçevesinde bankalara tanınan likidite limitleri sıfırlanmıştır.**

- Likidite yönetimi çerçevesinde 7 Ağustos tarihli kararla bu imkân önce yarı yarıya indirilmiş daha sonra ise 12 Ağustos 2020 tarihinden geçerli olmak üzere piyasa yapıcı bankalara Açık Piyasa İşlemleri çerçevesinde tanınan likidite imkân limitleri sıfırlanmıştır.

- **TCMB Tarafından Piyasa Gelişmelerine İlişkin Önemli Basın Duyurusu**

- 6 Ağustos 2020, Sayı: 2020-41 sayılı Basın Duyurusuna göre “*Uygulamaya alınan mali ve parasal politikalar küresel salgın hastalığın Türkiye ekonomisi üzerindeki etkilerinin sınırlandırılmasında ve üretken kapasitenin korunmasında başarılı olmuştur. Son dönemde açıklanan veriler iktisadi toparlanmanın güç kazandığına işaret etmektedir. Bu bağlamda Ağustos başı itibarıyla iktisadi faaliyetteki normalleşme süreciyle birlikte, hedefli ilave likidite imkânları kademeli olarak azaltılacaktır.*”
- Öte yandan anılan duyuruya göre, piyasalarda oluşan fiyat gelişmeleri yakından izlenmektedir. Merkez Bankası, fiyat istikrarı ve finansal istikrar temel amaçları çerçevesinde, elindeki bütün araçları piyasalardaki aşırı oynaklığın azaltılması doğrultusunda kullanacaktır.

Ertelemeler ve Kolaylaştırıcı Mevzuat

Covid-19 kapsamında yükümlülük ve ödevlerle ilgili kolaylaştırıcı ve düzenleyici önlemler aşağıda özetlenmiştir:

- **KGK Muhasebe, Denetim ve Finans** konularında da sürekli eğitimlerin uzaktan yapılabilmesine yönelik bir düzenleme yapmıştır.
  - Sürekli Eğitim Programları Düzenleme Usul ve Esaslarında yapılan değişiklik yayımlanmıştır. KGK tarafından 22/12/2017 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe konulan “Bağımsız Denetçilere Yönelik Sürekli Eğitim Programları Düzenleme Usul ve Esasları”nda değişiklik yapılmıştır.
  - Bilindiği üzere sürekli eğitim programları onaylanan kuruluşlar yüz yüze eğitimleri Covid-19 salgını nedeniyle, belirli bir dönem hiç gerçekleştirememiş veya çok sınırlı olarak gerçekleştirmektedirler. Bu süreç bağımsız denetçilerin sürekli eğitim yükümlülüklerini tamamlamalarını büyük oranda zorlaştırmaktadır.
  - Söz konusu salgın sürecindeki belirsizlik de dikkate alındığında bağımsız denetçilerin sürekli eğitim yükümlülüklerini tamamlayabilmelerine alternatif bir imkân sunabilmek amacıyla mevcut durumda Etik Kurallar ve Kurumsal Yönetim İlkeleri konularında yürütülebilen uzaktan eğitim yöntemi konularına **Muhasebe, Denetim ve Finans** konularının da dahil edilmesinin faydalı olacağı kararlaştırılmıştır.
  - Ayrıca, onay alınan eğitim programlarında herhangi bir değişiklik bulunmasa dahi tekrar onay alınması gereken süre 1 yıldan 2 yıla çıkartılmıştır.

- Muhtasar ve hizmet prim beyannamesi Temmuz 2020’de yürürlüğe girecek olup herhangi bir erteleme olmamıştır. Uygulama hali hazırda 4+3 toplam 7 ilde devam etmektedir. Tekrar bir erteleme yapılmazsa tüm ülke için uygulama 1 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla başlamıştır.
  - Gelir İdaresi Başkanlığı ve SGK bu konuda çeşitli duyurular yayımlayarak mükellefleri bilgilendirmektedirler. Ağustos ayı içinde yapılan bu duyurulara ilişkin ayrıntılar için [2020-91](#) numaralı Bültenimizde ayrıntılı açıklamalar yer almaktadır.
    - Aylık ve 3 aylık beyanname uygulaması hakkında 10.08.2020 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan duyuru;
    - Bildirimde sıkça yapılan hatalar ve düzeltilmesi konusunda 07.08.2020 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan duyuru
    - Meslek ad ve kodları hakkında 05.08.2020 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılan duyuru

Dış Ticaret & Gümrük

- 05.08.2020 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 2819 sayılı Karar ile çok sayıda ürüne ilave gümrük vergisi getirilmiştir.
  - Paraguay çayı, kakao tozu, çeşitli mayalar, malttan üretilen biralar, makarnalar, bisküviler, kakao içermeyen şeker mamülleri gibi 100’den fazla eşyaya %4,3 ile %20 arasında değişen oranlarda ilave gümrük vergisi ihdas edilmiştir.
  - Karar kapsamındaki ürünler iki ayrı listede sınıflandırılmış olup, Şili, İran, İsrail ve Arnavutluk menşeli bazı ürünlerde belirlenen şartlarda çeşitli muafiyetler sağlanmıştır. Söz konusu muafiyetler dipnotlarda belirtilmektedir.
  - Kararın yürürlük maddesine göre; söz konusu vergiler Kararın yayımını izleyen 15 inci gün (20 Ağustos 2020’den itibaren) yürürlüğe girecektir.
  - Not : Karar yürürlük tarihi itibarıyla önceki benzer düzenlemelerden ayrışmakta ve başlamış işlem/yoldaki eşya vb. hususlarda düzenleme yapılmasına gerek kalmaksızın, tüm mükelleflere 15 günlük bir süre tanımaktadır. Daha önceki kararlarda böyle bir ayrıma gidilmiş ve lüzumsuz ihtilaflara yol açmıştı.
- Sarımsak, ceviz, muz, çay ve ayçiçeği tohumu cinsi ürünlere uygulanmakta olan **gümrük vergisi oranları düşürülmüştür.**
  - 2818 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla, aynı düzenleme kapsamında söz konusu ürünler için gümrük vergisi oranları ile birlikte Toplu Konut Fonu uygulanmasına karar verilmiştir.
  - Kararın yürürlük maddesine göre; söz konusu düzenlemeler Kararın yayımını izleyen 15 inci gün (20 Ağustos 2020’den itibaren) yürürlüğe girecektir.

- **Taze limon** (kurutulmuş hariç) ihracatında 2020/7 sayılı Tebliğ ile başlatılan ön izin uygulaması kaldırılmıştır.
  - 7 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 2020/14 sayılı Tebliğ’e göre ağustos sonuna kadar planlanan ön izin uygulaması 7 Ağustos 2020 tarihi itibarıyla sona erdirilmiştir.
- **İlave gümrük vergisi ve ek mali yükümlülüklerin** yatırım teşvik belgesi kapsamında destekten faydalanıp faydalanamayacağına yönelik genel yazı yayımlanmıştır.
  - Pandemi süresince çok sayıda ürüne ilave mali yükümlülük getirilmiş ve Ekim ayına kadar uygulanmak üzere bir liste ve Ekim ayından sonra uygulanmak üzere ayrı bir liste yayımlanmıştır. Bu kapsamda 5.000’den fazla ürüne ilave vergi getirildiği görülmektedir.
  - Yazıya göre; 2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”da; ithalat işlemlerine yönelik olarak sadece gümrük vergisi ile katma değer vergisi muafiyetinin düzenlenmekte olup, 2976 sayılı Kanun çerçevesinde belirlenen “ek mali yükümlülüklerle” ilişkin bir muafiyete yer verilmediği, belirtilerek yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde, konu hakkında ilgili gümrük idarelerinin bilgilendirilmesinde yarar görülmekte olduğu ifade edilmektedir.
  - Teşvik belgesi kapsamında gümrük vergisi muafiyeti sağlanan ürünlerin ithalatında, ilave gümrük vergisi alınmayacak,
  - Ancak, 2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”da; ithalat işlemlerine yönelik olarak sadece gümrük vergisi ile katma değer vergisi muafiyetinin düzenlendiği, “**ek mali yükümlülüklerle**” ilişkin bir muafiyete yer verilmediği için bu yükümlülüklerin teşvik belgesi kapsamında destekten faydalanmayacağı açıklanmıştır.

Diğer Mevzuat

- **Veri Paylaşım Kurulu Yönetmeliği** yayımlanarak, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü’nün Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS) dahilinde talep eden kurumlarla veri paylaşımı ve uygulanacak usul ve esaslar düzenlenmiştir.
  - Veriler talepleri uygun görülen kurum ve kuruluşlarla taahhütname alınarak çevrim içi veya çevrim dışı olarak paylaşılabilir. Taleplerin değerlendirilmesinde uyulacak esaslar Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.
  - Verilerin istenmesi, hazırlanması, sunumu, imhası ve alıcı kurumların uyması gereken kurallar, Kurula sunulmaksızın karşılanacak talepler ile, gizliliğin ihlali hakkında sorumluluk hususları düzenlenmektedir.

- **İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretini** düzenleyen Yönetmelikte önemli değişiklikler yapılmıştır.
  - İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 15 Ağustos 2020 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak bazı maddeleri aynı gün bazı maddeleri ise 2021 başı itibarıyla yürürlüğe girecektir.
  - Yönetmelik esas olarak ayrıntılı bir biçimde gerçek veya tüzel kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârların ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti faaliyetlerini, yetki belgesinin verilmesi, yenilenmesi ve iptaline ilişkin usul ve esasları, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle işigal eden işletmelerin yükümlülükleri ile toplu iş yeri ve taşıt pazarlarında aranan şartları, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretinde ödeme yöntemlerini ve Ticaret Bakanlığı ile diğer kurum ve kuruluşların ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.
  - İkinci el motorlu kara taşıtı 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan ve tescilli olan motosiklet, otomobil, arazi taşıtı, otobüs, kamyonet, kamyon ve lastik tekerlekli traktör niteliğindeki taşıtları, ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti ise doğrudan veya aracılık yapılmak suretiyle gerçekleştirilen ikinci el motorlu kara taşıtının satışı ve pazarlanmasıyla ilgili faaliyetler bütününe ifade etmektedir.
  - İkinci el motorlu kara taşıtı ticareti, yetki belgesine sahip işletmeler tarafından yapılır. Bir takvim yılı içinde doğrudan veya aracılık yapılmak suretiyle gerçekleştirilen **üçten fazla ikinci** el motorlu kara taşıtı satışı, aksi Ticaret Bakanlığınca tespit edilmedikçe ikinci el motorlu kara taşıtı ticareti kabul edilir. Yetki belgesi, ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle işigal eden işletmenin bulunduğu yerdeki ticaret il müdürlüğü tarafından İkinci El Motorlu Kara Taşıtı Ticareti **Bilgi Sistemi** üzerinden verilir, yenilenir ve iptal edilir. İşletmeye yetki belgesi verilebilmesi için meslek odasına kayıtlı olunması ve ayrıca **gelir veya kurumlar vergisi** mükellefi olunması şarttır.
  - **Taşıtın Tanıtım, İlan ve Satışı:** Satışa sunulan ikinci el motorlu kara taşıtının üzerinde kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde taşıta ilişkin tanıtıcı bilgilerin güncel olarak yer aldığı bir tanıtım kartı bulundurulur. İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretine yönelik ilan veren işletmeler bu ilanlarda Yönetmelikte belirlenen hususlara uymakla yükümlüdür. İnternet ortamında ikinci el motorlu kara taşıtı ticaretine yönelik ilan verilmesine aracılık eden gerçek veya tüzel kişiler de Yönetmelikte sayılan hususlara uymakla yükümlüdürler. İkinci el motorlu kara taşıtı alım satımında ödemenin nakit yapılması halinde taşıtın satış bedeli, Ticaret Bakanlığınca yetkilendirilen kuruluş tarafından taşıt mülkiyeti ile satış bedelinin eş anlı el değiştirmesini sağlayacak şekilde oluşturulan elektronik sistem üzerinden ödenir.
  - **Ekspertiz Raporu:** İkinci el otomobil veya arazi taşıtı satışı yapan işletme tarafından, satışın yapıldığı tarihten önceki **üç gün içinde** ekspertiz raporu alınır. Ekspertiz raporu ücreti, satış işleminin alıcıdan kaynaklanan bir nedenle gerçekleşmemesi durumunda alıcı, diğer hallerde satıcı işletme tarafından

ödenir. Model yılına göre **8 yaşın** veya **160.000** kilometrenin üzerindeki taşıtlar için ekspertiz raporu alınması zorunlu değildir. Ekspertiz işletmesi, ekspertiz raporundaki bilgilerin taşıtın gerçek durumunu yansıtmamasından sorumludur.

- **Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde ve Turizm Merkezlerinde Planlamaya ve Uygulamaya İlişkin Yönetmelikte** değişiklik yapılmıştır.
  - Yönetmeliğin amacı her ölçekte imar planlarının yapılması, yaptırılması ve resen onaylanması ve tadil edilmesine ilişkin işlemler ile Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ile Turizm Merkezleri içinde imar planları ile turizme ayrılan yerlerdeki taşınmazların üzerinde yer alan Bakanlıktan belgeli turizm tesislerinin yüksek nitelikli ve çevreye duyarlı hale getirilmesi için bu tesislerin plan, fen, sağlık ve sürdürülebilir çevre şartlarına uygun yapı ve yapılaşma koşulları ile projelendirilmelerine ilişkin hususları düzenlemektir.
  - Yönetmelik ile nazım imar planı tanımı değiştirilmiş, koruma amaçlı imar planı tanımı kaldırılmış, çevre düzeni planı, turistik tesis çatı piyesi, turistik tesis kanopisi, kısmi turizm işletme belgesi, kış turizm merkezleri, turizm tesisi, turizm yatırımı belgesi, turizm işletmesi belgesi tanımları eklenmiştir.
  - Düzenleme kapsamında taban alanına dahil edilmeyen yapılar, katlar alanına dahil edilmeyen kullanımlar, emsal uygulaması, emsal harici yapılar, çatıların özellikleri, simgesel öğeler, katların iç net yüksekliği, tesis girişlerinde yapılacak ilave yapılar vb. hususlar net olarak düzenlenmiştir.
  - Yönetmelikle plan tekliflerinin Bakanlığa sunulması, tekliflerin incelenmesi, onay ve duyuru ile sahil şeridinde yapılacak uygulamalar, uygulamalara ilişkin esaslar, genel ilkeler, yapılaşma esasları ve diğer konular ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Konuyla ilgili ayrıntılı bilgi gerekmesi halinde uzmanlarımıza başvurabilirsiniz.

Diğer aylarda yapılan tüm gelişmeleri de sizlere Türkçe ve İngilizce olarak ayrıca duyurmaya devam ediyor olacağız.

Bu bültende geçen herhangi bir konuyla ilgili sorularınız için danışmanlarımıza ulaşabilirsiniz.

Merve Özsarıkaya & İlker Ersoy & Bulut Bellet & Bahar Uçar & Gülten Çevik & Erhan Gürler

Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy